

วารสารธรรมเพื่อชีวิต

JOURNAL OF DHAMMA FOR LIFE

ISSN: 2822-048X

<https://soo8.tci-thaijo.org/index.php/dhammalife/index>

Original Research Article

The Development Guidelines for Student Care and Support System of Pattananikom School

แนวทางการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนพัฒนานิคม

Pongsathorn Saenmueang^{1*}, & Worakan Suksodkhiao²พงศธร แสนเมือง^{1*}, & วรกาญจน์ สุขสดเขียว²

ARTICLE INFO

Name of Author & Corresponding Author: *

1. Pongsathorn Saenmueang*

พงศธร แสนเมือง

Faculty of Education, Silpakorn University, Thailand.

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

Email: pongsathorn@ptnk.ac.th

2. Worakan Suksodkhiao

วรกาญจน์ สุขสดเขียว

Faculty of Education, Silpakorn University, Thailand.

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

Email: jee1199@yahoo.com

คำสำคัญ:

ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน, การพัฒนานักเรียน, การดูแลรายบุคคล

Keywords:

Student Support System, Student Care, Individual Student Support

Article history:

Received: 01/05/2025

Revised: 01/08/2025

Accepted: 02/10/2025

Available online: 26/11/2025

How to Cite:

Saenmueang, P. & Suksodkhiao, W. (2025). The Development Guidelines for Student Care and Support System of Pattananikom School. *Journal Dhamma for Life*, 31(4), 778-792.

ABSTRACT

The purposes of the research were to determine 1) the Pattananikom School student care and support system and 2) the guidelines for student care and support system development. The population of this research was 90 Pattananikom School persons, as well as focus group discussions, was 7 participants. The research instruments were opinionnaires and focus group discussions. Frequency, percentage, means, standard deviation, and content analysis were applied for statistical data to report findings. The results of this research were as follows: 1. The Pattananikom School student care system was at a high level of overall results and total of each aspect by arranging means from the highest number to the lowest number, namely student development and encouragement, student prevention and correction, individual student awareness, student monitoring, and student transfer 2. The results of this research indicated that there were 6 strategies for the development guidelines for student care system of Pattananikom School as follows: 1) improving the systems for data collection and analyzing up-to-date data by utilizing information technology to store and analyze the data; 2) building trust between students and their advisors, and encouraging students to confidently share their information achieved by using techniques to foster good relationships and giving advice without any judgment; 3) developing the student care system to be clear and standardized for reducing the time spent on student screening process; 4) ensuring that the data used in the student screening process was completed, up-to-date, and accurately reflected the students' current situations; 5) signing memorandums of understanding (MOUs) with external organizations to define the roles and responsibilities for supporting students

ศูนย์ดัชนีการอ้างอิงวารสารไทย
Thai Journal Citation Index Centre<https://soo8.tci-thaijo.org/index.php/dhammalife/index>

systematically; and 6) improving the coordination systems and follow-up the results of student transfer by appointing a specific person taking responsible for this part.

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบ 1) การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนพัฒนานิคม 2) แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนพัฒนานิคม ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ บุคลากรของโรงเรียนพัฒนานิคม จำนวน 90 คน และบุคลากรของโรงเรียนพัฒนานิคมในการสนทนากลุ่ม จำนวน 7 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นและแบบบันทึกการสนทนากลุ่ม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่ามัธยฐานและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหาผลการวิจัยพบว่า 1. การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนพัฒนานิคม โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงค่ามัธยฐานและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านการส่งเสริมและพัฒนา นักเรียน ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านการคัดกรองนักเรียน และด้านการส่งต่อ 2. แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนพัฒนานิคม มี 6 แนวทาง ได้แก่ 1) การปรับปรุงระบบการเก็บรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลที่เป็นปัจจุบัน โดยการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาช่วยจัดเก็บและวิเคราะห์ข้อมูล 2) การสร้างความไว้วางใจระหว่างนักเรียนและครูที่ปรึกษา ควรช่วยส่งเสริมให้นักเรียนกล้าเปิดเผยข้อมูลของตนเอง ใช้เทคนิคการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีและการให้คำแนะนำโดยไม่ตัดสิน 3) การพัฒนาระบบคัดกรองให้มีความชัดเจนและเป็นมาตรฐาน เพื่อลดระยะเวลาในการคัดกรองนักเรียน 4) ข้อมูลที่ใช้ในการคัดกรองนักเรียนควรมีความครบถ้วน ทันสมัย และสะท้อนสถานการณ์ปัจจุบันของนักเรียน 5) การลงนามบันทึกข้อตกลง (MOUs) กับหน่วยงานภายนอก เพื่อกำหนดบทบาทและความรับผิดชอบในการช่วยเหลือนักเรียนอย่างเป็นระบบ 6) การปรับปรุงระบบการประสานงานและติดตามผลการส่งต่อ ควรมีการแต่งตั้งผู้รับผิดชอบด้านการส่งต่อโดยเฉพาะ

บทนำ

การเรียนรู้ตลอดชีวิตเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาศักยภาพของประชาชน โดยเฉพาะในยุคสังคมสูงวัยที่มีความหลากหลายทางบทบาทและความต้องการ ระบบการศึกษาไทยจึงต้องปรับตัวเพื่อสร้างการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ เข้าถึงได้อย่างทั่วถึง และครอบคลุมทั้งด้านร่างกายและจิตใจ รวมถึงมีกลไกสนับสนุนกลุ่มที่เข้าถึงยาก แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566–2570) มุ่งส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงของโลก โดยเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี และยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อพัฒนาประเทศอย่างมั่นคงและยั่งยืนทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม(สำนักนายกรัฐมนตรี, 2565 หน้า 3)

เด็กและเยาวชนไทยในปัจจุบันได้รับผลกระทบจากปัญหาและสิ่งแวดล้อมที่ไม่เอื้ออำนวย ส่งผลให้เกิดพฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงไป เช่น การติดเกม พฤติกรรมรุนแรง การละเมิดกฎหมาย และการเข้าถึงสารเสพติดง่ายขึ้น อีกทั้งยังขาดที่ยึดเหนี่ยวทางจิตใจ ไม่เห็นความสำคัญของศาสนา ค่านิยมไทย และความสัมพันธ์ในครอบครัว การพัฒนาครูให้มีความรู้ความสามารถ และคุณสมบัติตามมาตรฐานวิชาชีพจึงเป็นสิ่งสำคัญ โดยเฉพาะบทบาทในการดูแลเอาใจใส่นักเรียน มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี และสามารถให้คำปรึกษา แก้ไขปัญหานักเรียนได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2559 หน้า 1-2)

สำนักงานพัฒนาสุขภาพจิตเล็งเห็นถึงความสำคัญของการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างเป็นระบบ มีความชัดเจน และประสานงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพจากทุกภาคส่วน ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา โดยเน้นการใช้เครื่องมือและวิธีการที่มีคุณภาพ เพื่อสนับสนุนนักเรียนให้เกิดการพัฒนาอย่างมีประสิทธิภาพผลแนวคิดหลักคือ มนุษย์สามารถเรียนรู้ได้ตลอดชีวิต โดยมีความแตกต่างกันตามช่วงวัยและลักษณะเฉพาะตัว ดังนั้น การดูแลช่วยเหลือนักเรียนต้องคำนึงถึงความแตกต่างของแต่ละบุคคล และความสำเร็จในการพัฒนาตนเองต้องเกิดจากการมีส่วนร่วมของครู ผู้ปกครอง ชุมชน และสิ่งแวดล้อมรอบตัว (สำนักพัฒนาสุขภาพจิต, 2565)

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้กำหนดนโยบายให้สถานศึกษามีระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างเป็นระบบ โดยเน้นการพัฒนา ป้องกัน แก้ไขปัญหา และคุ้มครองสิทธิเด็ก ด้วยความร่วมมือจากครู ผู้ปกครอง ชุมชน และองค์กรท้องถิ่น เพื่อให้เกิดการสนับสนุนอย่างมีประสิทธิภาพระบบดังกล่าวมุ่งเสริมสร้างความปลอดภัยในทุกด้าน พร้อมพัฒนาครูและบุคลากรให้มีทักษะในการดูแลนักเรียน รวมถึงการเฝ้าระวัง เช่น เยี่ยมบ้านและประชุมผู้ปกครอง การช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหา และการส่งเสริมพัฒนาการตามบริบทของแต่ละบุคคล ทั้งนี้ มีการกำหนดองค์ประกอบหลัก 4 ด้านในการพัฒนาทักษะชีวิต ได้แก่ การรู้จักและชื่นชมตนเอง การคิดวิเคราะห์และแก้ปัญหา การจัดการอารมณ์ และการสร้างความสัมพันธ์ที่ดี เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีคุณภาพชีวิตที่ดีทั้งด้านสติปัญญา คุณธรรม และสุขภาพกายใจอย่างยั่งยืน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2566)

จากปัญหาที่พบในระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน จะเห็นได้ว่าการดำเนินงานด้านนี้มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ผู้วิจัยจึงให้ความสนใจศึกษาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนพัฒนานิคม ซึ่งตั้งอยู่ในพื้นที่รอบโรงงานอุตสาหกรรมที่มีความหลากหลายทั้งทางสังคมและวัฒนธรรม และมีความเจริญเข้าถึงอย่างรวดเร็ว ส่งผลให้มีนักเรียนย้ายเข้ามาเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องผู้ปกครองส่วนใหญ่มักมีเวลาจำกัดในการดูแลบุตรหลาน ส่งผลให้โรงเรียนต้องรับภาระในการดูแลพฤติกรรมและพัฒนาผู้เรียนเพิ่มมากขึ้น จากข้อมูลการคัดกรองรายบุคคลและแบบประเมินพฤติกรรม SDQ ปี 2565-2566 พบว่านักเรียนมีปัญหาหลากหลายด้าน เช่น อารมณ์ สมาธิ พฤติกรรม และความสัมพันธ์ทางสังคม รวมถึงปัญหาด้านสุขภาพและพฤติกรรมอื่น ๆ ที่ส่งผลต่อผลการเรียนและชุมชนโดยรอบ

ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องและกรอบแนวคิดในการวิจัย

แนวคิดเกี่ยวกับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

แนวคิดเกี่ยวกับ ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เป็นแนวทางที่กระทรวงศึกษาธิการได้พัฒนาขึ้นเพื่อใช้เป็นกลไกสำคัญในการดูแล พัฒนา และส่งเสริมผู้เรียนอย่างเป็นระบบ โดยยึดหลักการดูแลนักเรียนแบบองค์รวม ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา แนวคิดนี้มองว่านักเรียนแต่ละคนมีความแตกต่างและมีความต้องการเฉพาะตัว การดูแลช่วยเหลือจึงไม่อาจใช้วิธีการเดียวกันกับทุกคน แต่ต้องอาศัยข้อมูลที่ถูกต้อง การสังเกตอย่างรอบด้าน และการทำงานร่วมกันของครูทุกฝ่ายภายในสถานศึกษา รวมถึงความร่วมมือจาก ผู้ปกครองและชุมชน เพื่อให้การดูแลมีความต่อเนื่องและเกิดผลจริงในชีวิตของผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการที่เน้นให้โรงเรียนเป็นพื้นที่ปลอดภัยและเป็นมิตรสำหรับนักเรียนทุกคน (สพฐ., 2562)

องค์ประกอบหลักของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนประกอบด้วย ห้าส่วนสำคัญ โดยแต่ละส่วนต่างเชื่อมโยงและสนับสนุนกันอย่างเป็นระบบ หน่วยแรกคือ การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ซึ่งถือเป็นรากฐานของการดูแลทั้งหมด โรงเรียนจำเป็นต้องมีข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับนักเรียน เช่น สภาพครอบครัว สุขภาพ พฤติกรรม ความสนใจ และผลการเรียน ข้อมูลเหล่านี้ช่วยให้ครูเข้าใจนักเรียนในมิติที่ลึกซึ้งกว่าเพียงการสังเกตในห้องเรียน ส่งผลให้สามารถวางแผนการสอน การแนะนำ และการช่วยเหลือได้อย่างเหมาะสมกับความต้องการของแต่ละคน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2561)

ขั้นตอนถัดมาคือ การคัดกรองนักเรียน ซึ่งเป็นกระบวนการประเมินเพื่อจำแนกนักเรียนออกเป็นกลุ่มต่าง ๆ ตามระดับความเสี่ยง ไม่ว่าจะเป็นความเสี่ยงด้านการเรียน การปรับตัว หรือปัญหาทางพฤติกรรม การคัดกรองนี้ช่วยให้ครูสามารถค้นหานักเรียนที่ต้องได้รับความช่วยเหลือเป็นพิเศษได้อย่างทันท่วงที และลดโอกาสที่ปัญหาจะลุกลามจนกลายเป็นอุปสรรคในการเรียนรู้หรือการใช้ชีวิตประจำวัน เมื่อได้ข้อมูลและรู้กลุ่มเป้าหมายแล้ว ระบบจะดำเนินเข้าสู่ส่วนที่สามคือ การส่งเสริมและพัฒนาเด็กนักเรียน ซึ่งเป็นการดูแลเชิงรุก มุ่งเน้นให้ผู้เรียนพัฒนาศักยภาพด้านต่าง ๆ ผ่านกิจกรรมเสริมสร้างทักษะชีวิต การแนะแนว การให้คำปรึกษา และกิจกรรมสร้างเสริมคุณลักษณะที่พึงประสงค์ กระบวนการนี้ช่วยให้เด็กนักเรียนไม่เพียงมีความรู้ แต่ยังมีทักษะในการแก้ไขปัญหา การอยู่ร่วมกับผู้อื่น และการวางแผนชีวิตของตนเอง

องค์ประกอบที่สี่ คือ การป้องกันและแก้ไขปัญหา ซึ่งเป็นบทบาทสำคัญของโรงเรียนในการดูแลนักเรียนที่เริ่มมีสัญญาณของปัญหา เช่น ผลการเรียนตก ความสัมพันธ์กับเพื่อน หรือปัญหาครอบครัว โรงเรียนจะเข้าไปช่วยเหลือด้วยวิธีการที่หลากหลาย ทั้งการให้คำปรึกษา การติดตามพฤติกรรม การสื่อสารกับผู้ปกครอง และการออกมาตรการที่เหมาะสม เพื่อให้ปัญหาถูกแก้ไขตั้งแต่ระยะเริ่มต้น

หากพบว่าปัญหาของนักเรียนมีความซับซ้อนหรือรุนแรงจนเกินขอบเขตที่โรงเรียนสามารถดูแลได้ ระบบจะดำเนินสู่ขั้นตอนสุดท้ายคือ การส่งต่อ โดยประสานกับหน่วยงานภายนอก เช่น โรงพยาบาล หน่วยงานสังคม

สงเคราะห์ หรือองค์กรที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน ขั้นตอนนี้เน้นให้การช่วยเหลือมีความต่อเนื่องและครบวงจร โดยโรงเรียนยังคงติดตามผลหลังการส่งต่อเพื่อให้แน่ใจว่านักเรียนได้รับความช่วยเหลืออย่างเหมาะสม

องค์ประกอบทั้งห้านี้ไม่เพียงทำให้ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีความเป็นรูปธรรมและตรวจสอบได้ แต่ยังเป็นฐานสำคัญในการพิจารณาการดำเนินงานของโรงเรียนพัฒนานิคม เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปตามกรอบมาตรฐานที่กำหนดตามวัตถุประสงค์ของการศึกษาในข้อที่หนึ่ง กล่าวคือ การศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างถูกต้อง ครบถ้วน และเกิดประโยชน์สูงสุดต่อนักเรียนทุกคนในสถานศึกษา ระบบดังกล่าวจึงเปรียบเสมือนหัวใจสำคัญที่ช่วยให้โรงเรียนสามารถมองเห็นนักเรียนในทุกมิติ พร้อมทั้งยื่นมือช่วยเหลืออย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ

ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการดูแลและพัฒนานักเรียน

การดูแลและพัฒนานักเรียนในวัยเรียนเป็นภารกิจที่ต้องอาศัยความเข้าใจทั้งในด้านพัฒนาการและด้านความสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน เด็กในช่วงวัยนี้กำลังเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงทั้งทางอารมณ์ สังคม และสติปัญญา ทำให้การออกแบบระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนจำเป็นต้องมีพื้นฐานจากทฤษฎีทางจิตวิทยาและการศึกษา เพื่อให้ครูสามารถระบุปัญหาได้อย่างแม่นยำและให้การช่วยเหลือได้ทันที่

ในด้านพัฒนาการตามทฤษฎีของเอริก เอริกสัน เด็กวัยเรียนกำลังก้าวเข้าสู่ช่วงที่ต้องการพัฒนาความเชื่อมั่นในความสามารถของตน หากได้รับการสนับสนุนและคำชื่นชมที่เหมาะสม เด็กจะรู้สึกภูมิใจและกล้าที่จะเรียนรู้สิ่งใหม่ แต่หากขาดการดูแลที่ทั่วถึง พวกเขาอาจเกิดความรู้สึกด้อยค่า ไม่มั่นใจในตนเอง นอกจากนี้แนวคิดของฌอง เพียเจต์ยังชี้ว่า เด็กวัยประถมอยู่ในระยะของการคิดเชิงรูปธรรม พวกเขาต้องการประสบการณ์ตรง สถานการณ์จริง และคำอธิบายที่จับต้องได้เพื่อพัฒนาการคิดวิเคราะห์ การมีระบบติดตามนักเรียนและการคัดกรองที่ละเอียดจึงมีความสำคัญ เพราะช่วยให้ครูสามารถปรับการสอนให้เหมาะสมกับพัฒนาการทางสติปัญญาของแต่ละคนได้อย่างมีประสิทธิภาพ (Erikson, 1968)

ขณะเดียวกัน (Bronfenbrenner, 1979) ทฤษฎีระบบนิเวศของบรอนเฟนเบรนเนอร์ช่วยเปิดมุมมองว่า การพัฒนาของเด็กมิได้เกิดขึ้นเฉพาะในห้องเรียน แต่เกิดจากปฏิสัมพันธ์ของหลายบริบท ทั้งครอบครัว โรงเรียน และสังคมรอบตัว การดูแลนักเรียนจึงไม่ควรจำกัดอยู่เพียงการประเมินผลในชั้นเรียน หากแต่ต้องมองภาพรวมของสภาพแวดล้อมที่เด็กเติบโตอยู่ การมีระบบติดตามที่ครอบคลุมจึงช่วยให้ระบุปัญหาได้อย่างแม่นยำและตอบสนองได้ทันที่ ซึ่งสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ในเรื่องการค้นคว้าปัญหาและให้ความช่วยเหลือผู้เรียนอย่างเป็นระบบ

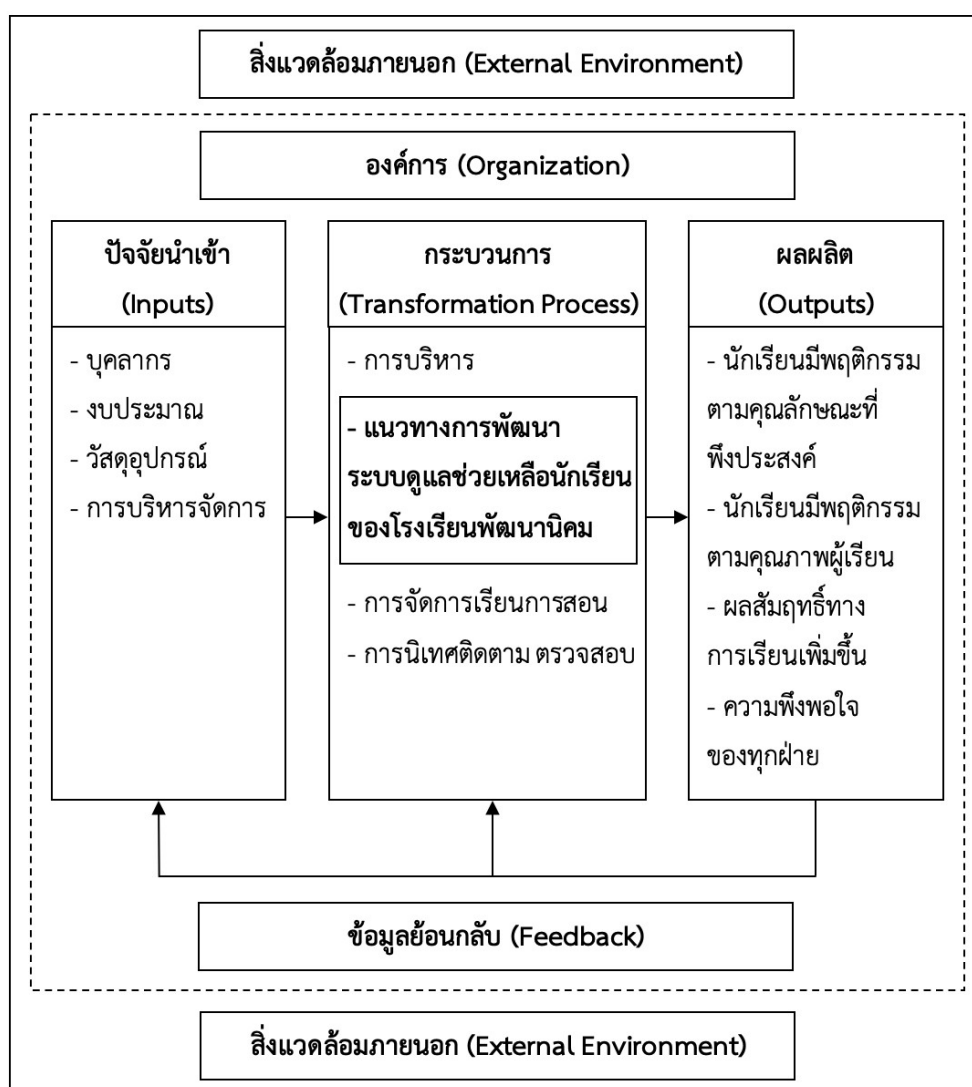
นอกจากด้านพัฒนาการแล้ว ความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนก็เป็นหัวใจสำคัญของการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน ตามแนวคิดของ (Tschannen-Moran, 2014) ความไว้วางใจคือฐานรากของการทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ ครูที่แสดงออกถึงความจริงใจ ความห่วงใย และความโปร่งใส จะช่วยให้เด็กเรียนรู้สึกปลอดภัยและกล้าที่จะเปิดเผยเรื่องราวของตนเอง ไม่ว่าจะเป็นปัญหาทางอารมณ์ การเรียน หรือความกังวลที่พวกเขาเผชิญอยู่

ความไว้วางใจเช่นนี้ทำให้การให้ความช่วยเหลือเป็นไปอย่างตรงจุด และช่วยให้ครูเข้าใจผู้เรียนในมิติที่ลึกซึ้งกว่าเพียงพฤติกรรมที่เห็นได้จากภายนอก ส่งผลให้การวางแผนทางการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นไปได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

จากทฤษฎีทั้งหมดนี้จะเห็นได้ว่า การดูแลและพัฒนาการเรียนอย่างรอบด้านจำเป็นต้องยึดโยงกับความเข้าใจในพัฒนาการตามช่วงวัยและความสัมพันธ์เชิงบวกระหว่างครูกับนักเรียน การมีระบบติดตามและคัดกรองที่ดี ประกอบกับความไว้วางใจที่ถูกสร้างขึ้นในชั้นเรียน จะเป็นกลไกสำคัญที่ช่วยให้ผู้เรียนเติบโตอย่างมีคุณภาพทั้งด้านการเรียนรู้และการดำเนินชีวิต

กรอบแนวคิดการวิจัย

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วัตถุประสงค์

1. เพื่อทราบการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนพัฒนานิคม
2. เพื่อทราบแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนพัฒนานิคม

สมมติฐานการวิจัย

การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในแต่ละด้าน ได้แก่ การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การคัดกรองนักเรียน การส่งเสริมและพัฒนานักเรียน การป้องกันและแก้ไขปัญหา และการส่งต่อ อยู่ในระดับมากทุกด้าน

ระเบียบวิธีการวิจัย

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียน หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ และครูในโรงเรียนพัฒนานิคม จำนวนรวมทั้งสิ้น 90 คน ทั้งนี้ไม่รวมกับผู้วิจัย (ข้อมูล ณ วันที่ 10 มิถุนายน พ.ศ. 2567)

กลุ่มประชากรโรงเรียนพัฒนานิคม	จำนวนประชากร (คน)	ผู้ให้ข้อมูล สนทนากลุ่ม
ผู้บริหาร ผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียน	4	3
หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้	8	1
ครู	78	3
รวม	90	7

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

การวิจัยครั้งนี้กำหนดตัวแปรออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่

1. ตัวแปรพื้นฐาน เป็นข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งหน้าที่การทำงาน และประสบการณ์ในตำแหน่งปัจจุบัน
2. ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามกระบวนการ 5 ขั้นตอน ดังนี้
 - 1) การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล หมายถึง การใช้วิธีการหรือเครื่องมือหลากหลายเพื่อให้ครูทราบลักษณะ จุดแข็ง-จุดอ่อน และข้อมูลรอบด้านของนักเรียน เพื่อนำไปวางแผนช่วยเหลืออย่างเหมาะสม

ศูนย์ดัชนีการอ้างอิงวารสารไทย
Thai Journal Citation Index Centre

<https://so08.tci-thaijo.org/index.php/dhammalife/index>

- 2) การคัดกรองนักเรียน หมายถึง การจำแนกนักเรียนตามพฤติกรรมเป็นกลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง และกลุ่มที่มีปัญหา โดยอาศัยข้อมูลจากการรู้จักรายบุคคล และใช้เกณฑ์คัดกรองที่เหมาะสมกับบริบทโรงเรียน
- 3) การส่งเสริมและพัฒนานักเรียน หมายถึง การจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาทักษะชีวิต พฤติกรรมที่พึงประสงค์ และศักยภาพ เช่น โฮมรูม เยี่ยมบ้าน ประชุมผู้ปกครอง และกิจกรรมชุมนุม
- 4) การป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน หมายถึง การดูแลนักเรียนกลุ่มเสี่ยงและกลุ่มที่มีปัญหาอย่างต่อเนื่อง เช่น ให้คำปรึกษาเบื้องต้น ติดตามพฤติกรรม และจัดหาวิธีช่วยเหลือเหมาะสม
- 5) การส่งต่อ หมายถึง การส่งนักเรียนที่มีปัญหาซับซ้อนหรือเกินศักยภาพโรงเรียนไปยังผู้เชี่ยวชาญหรือหน่วยงานภายนอก ทั้งในกรณีปัญหาและการพัฒนาศักยภาพพิเศษ โดยแบ่งเป็นการส่งต่อภายในโรงเรียนและภายนอกโรงเรียน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

- 1) แบบสอบถามความคิดเห็น แบ่งเป็น 2 ตอน
 - ตอนที่ 1 สถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม (เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่ง และประสบการณ์) เป็นคำถามแบบเลือกตอบ
 - ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนพัฒนานิคม ใช้มาตราส่วนลิเคิร์ท 5 ระดับ โดยกำหนดค่าน้ำหนักตั้งแต่ 1-5 คะแนนตามระดับความคิดเห็น
- 2) แบบบันทึกการสนทนากลุ่ม ใช้สำหรับรวบรวมข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการพัฒนาระบบ มีผู้เข้าร่วมจำนวน 7 คน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ขอนหนังสือจากภาควิชาบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร เพื่อประสานงานโรงเรียนพัฒนานิคม
2. ส่งหนังสือถึงผู้อำนวยการโรงเรียนเพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูลและบันทึกการสนทนากลุ่ม
3. นำแบบสอบถามของสุมิตร เพลุลอย และแบบบันทึกการสนทนากลุ่มมาใช้ พร้อมให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความถูกต้อง
4. แจกและเก็บแบบสอบถามด้วยตนเอง

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม คัดเลือกชุดข้อมูลที่สมบูรณ์เป็นหน่วยการวิเคราะห์ และวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป
2. วิเคราะห์ข้อมูลจากการสนทนากลุ่มเพื่อสรุปข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ โดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

- 1) แบบสอบถามความคิดเห็น
ข้อมูลพื้นฐาน ใช้ความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)
2. ระดับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน: ใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) และแปลผลตามเกณฑ์ของเบสต์ (Best)
4.50–5.00 ระดับมากที่สุด
3.50–4.49 ระดับมาก
2.50–3.49 ระดับปานกลาง
1.50–2.49 ระดับน้อย
1.00–1.49 ระดับน้อยที่สุด
- 2) แบบบันทึกการสนทนากลุ่ม วิเคราะห์แนวทางพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้วิธีวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตารางที่ 1 จำนวนร้อยละของข้อมูลทั่วไปและสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม

สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
- ชาย	28	31.11
- หญิง	62	68.89
รวม	90	100
2. อายุ		

สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน	ร้อยละ
- 21 - 30 ปี	22	24.44
- 31 - 40 ปี	45	50.00
- 41 - 50 ปี	16	17.78
- 51 ปีขึ้นไป	7	7.78
รวม	90	100
3. ระดับการศึกษา		
- ปริญญาตรี	59	65.56
- ปริญญาโท	31	34.44
- ปริญญาเอก	0	0.00
รวม	90	100
4. ตำแหน่งหน้าที่การทำงาน		
- ผู้อำนวยการโรงเรียน	1	1.11
- รองผู้อำนวยการโรงเรียน	3	3.33
- หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้	8	8.89
- ครู	78	81.11
รวม	90	100
5. ประสบการณ์ในตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน		
- 1-10 ปี	48	53.33
- 11-20 ปี	25	27.78
- 21-30 ปี	9	10.00
- 31 ปีขึ้นไป	8	8.89
รวม	90	100

จากตารางที่ 1 พบว่ามีผู้ตอบแบบสอบถามความคิดเห็นรวมทั้งสิ้น 90 คน เป็นเพศชายจำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 31.11 เป็นเพศหญิง จำนวน 62 คน คิดเป็นร้อยละ 68.89 ด้านอายุพบว่า อายุ 31-40 ปี มีมากที่สุด จำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ 50.00 รองลงมาคือ อายุ 21-30 ปี จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 24.44 อายุ 41-50 ปี จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 17.78 และน้อยที่สุด คือ อายุ 51 ปีขึ้นไป จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 7.78 สถานภาพด้านระดับการศึกษา ระดับปริญญาตรีมากที่สุด จำนวน 59 คน คิดเป็นร้อยละ 65.56 รองลงมา คือระดับปริญญาโท จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 34.44 และน้อยที่สุด คือ ระดับปริญญาเอก ไม่มีผู้ตอบแบบสอบถามความคิดเห็น คิดเป็นร้อยละ 0.00 ด้านตำแหน่งหน้าที่การทำงาน ผู้อำนวยการ โรงเรียน จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 1.11 รองผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 3.33 หัวหน้ากลุ่ม

สาระการเรียนรู้ จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 8.89 และครู จำนวน 78 คน คิดเป็นร้อยละ 81.11 และด้านประสบการณ์ในตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน ระหว่าง 1-10 ปี มากที่สุด จำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 53.33 รองลงมา คือ ระหว่าง 11-20 ปี จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 27.78 ระหว่าง 21-30 ปี จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 10.00 และน้อยที่สุด คือ 31 ปีขึ้นไป จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 8.89

ตารางที่ 2 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนพัฒนานิคม โดยภาพรวม

(N=90)

ด้านที่	การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	μ	σ	ระดับ
1	การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	4.25	0.65	มาก
2	การคัดกรองนักเรียน	4.18	0.72	มาก
3	การส่งเสริมและพัฒนานักเรียน	4.48	0.58	มาก
4	การป้องกันและแก้ไขปัญหา	4.33	0.63	มาก
5	การส่งต่อ	4.01	0.69	มาก
รวม		4.25	0.65	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่า การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนพัฒนานิคม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.25$, $\sigma = 0.65$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปน้อย ดังนี้ การส่งเสริมและพัฒนานักเรียน ($\mu = 4.48$, $\sigma = 0.58$) การป้องกันและแก้ไขปัญหา ($\mu = 4.33$, $\sigma = 0.63$) การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ($\mu = 4.25$, $\sigma = 0.65$) การคัดกรองนักเรียน ($\mu = 4.18$, $\sigma = 0.72$) และการส่งต่อ ($\mu = 4.01$, $\sigma = 0.69$) และเมื่อพิจารณาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) อยู่ระหว่าง 0.58-0.72 แสดงให้เห็นว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน

แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนพัฒนานิคม ด้านการส่งต่อไปยังผู้เชี่ยวชาญภายนอกต้องอาศัยระบบที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งรวมถึงการกำหนดแนวทางที่ชัดเจน การสร้างเครือข่ายความร่วมมือ และการพัฒนาช่องทางการส่งต่อที่เข้าถึงได้ง่าย จะช่วยให้นักเรียนที่มีปัญหาเฉพาะทางได้รับการช่วยเหลืออย่างทันท่วงที ลดความเสี่ยงในการเกิดปัญหาร้ายแรง และช่วยให้นักเรียนกลับเข้าสู่ระบบและใช้ชีวิตได้อย่างปกติ

อภิปรายผล

การอภิปรายผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการศึกษาที่มุ่งเน้นไปที่การศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนพัฒนานิคม และนำไปสู่แนวทางการพัฒนาระบบดังกล่าว ผลการวิจัยสามารถเชื่อมโยงกับงานวิจัยที่เกี่ยวข้องได้อย่างสอดคล้อง โดยสามารถสรุปเป็น 5 ด้านหลัก ดังนี้

การทำความรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลเป็นหัวใจสำคัญของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน การสังเกตพฤติกรรม การพูดคุย และการสอบถามนักเรียน ทำให้ครูเข้าใจความต้องการ ความสนใจ และปัญหาที่นักเรียนเผชิญ ผลการศึกษาพบว่าครูผู้สอนแต่ละคนช่วยให้การวางแผนและจัดกิจกรรมของครูมีความเหมาะสม และตรงตามความต้องการของนักเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชาลินี ศรีสุข (2563) และ รังสิมา คำศรี (2564) ที่ชี้ว่าการเข้าใจนักเรียนในเชิงลึกเป็นปัจจัยสำคัญในการออกแบบกิจกรรมที่มีประสิทธิภาพ

นอกจากการรู้จักนักเรียน การคัดกรองนักเรียนอย่างเป็นระบบก็มีความสำคัญไม่แพ้กัน การใช้แบบประเมินพฤติกรรมและเครื่องมือคัดกรองช่วยให้ครูสามารถแบ่งกลุ่มนักเรียนตามระดับความเสี่ยง และจัดสรรการช่วยเหลือได้ตรงจุด ผลการวิจัยสอดคล้องกับข้อเสนอของ วรณภา สีหะวงศ์ (2565) ที่เน้นว่าการคัดกรองอย่างมีระบบเป็นเครื่องมือสำคัญในการป้องกันปัญหาและให้การสนับสนุนอย่างเหมาะสม

การส่งเสริมและพัฒนานักเรียนเป็นอีกด้านหนึ่งที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของนักเรียน การจัดกิจกรรมที่ช่วยพัฒนาทักษะชีวิต การสร้างแรงจูงใจ และการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดี ทำให้นักเรียนมีความพร้อมในการเรียนรู้ และลดพฤติกรรมเสี่ยง ผลการศึกษานี้สอดคล้องกับงานของ ปรียาภรณ์ อินทรักษา (2562) ซึ่งยืนยันว่าการส่งเสริมศักยภาพของนักเรียนเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนานักเรียนอย่างรอบด้าน

ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา ก็เป็นส่วนสำคัญของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน การทำงานเชิงรุก การประเมินปัญหาเชิงลึก และการวางแผนเผชิญเหตุช่วยให้ครูสามารถป้องกันและแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นกับนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับผลการศึกษาของ ณัฐวดี ศรีสว่าง (2563) ที่เน้นว่าการเตรียมพร้อมรับมือกับปัญหาต่าง ๆ เป็นสิ่งจำเป็นในการดูแลนักเรียน

นอกจากนี้ การส่งต่อและเชื่อมประสานความร่วมมือกับหน่วยงานภายนอก เช่น สาธารณสุข ตำรวจ และนักสังคมสงเคราะห์ ยังช่วยให้การดูแลนักเรียนครอบคลุมและมีประสิทธิภาพมากขึ้น การสร้างเครือข่ายความร่วมมือช่วยเติมเต็มสิ่งที่โรงเรียนไม่สามารถดูแลได้ด้วยตนเอง สอดคล้องกับงานวิจัยของ จิราพร กุลวิจิตร (2561)

จากการวิเคราะห์ผลการวิจัยทั้ง 5 ด้านดังกล่าว ทำให้เห็นว่าแนวทางการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนพัฒนานิคมมีความสอดคล้องกับงานวิจัยที่เกี่ยวข้องอย่างรอบด้าน และสามารถนำไปประยุกต์ใช้เพื่อพัฒนาระบบให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นต่อไป

สรุป

การดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นสิ่งสำคัญที่สะท้อนถึงความใส่ใจและความมุ่งมั่นของโรงเรียนในการพัฒนา นักเรียนให้เติบโตทั้งด้านร่างกาย จิตใจ และสติปัญญา จากการศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ของโรงเรียนพัฒนานิคม พบว่าภาพรวมของการดำเนินงานอยู่ในระดับมากในทุกด้าน ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความ รอบด้านและความตั้งใจจริงของโรงเรียนในการดูแลนักเรียนทุกคน เมื่อพิจารณารายละเอียดของแต่ละด้าน พบว่า ด้าน การส่งเสริมและพัฒนา นักเรียน อยู่ในลำดับสูงสุด โรงเรียนให้ความสำคัญกับการพัฒนาศักยภาพของ นักเรียน ทั้งด้านการเรียนรู้ ความสามารถพิเศษ และทักษะชีวิต ทำให้นักเรียนได้รับโอกาสเติบโตอย่างรอบด้าน รองลงมาคือ ด้าน การป้องกันและแก้ไข ปัญหา ซึ่งระบบของโรงเรียนมีมาตรการเฝ้าระวังปัญหาและแนวทางการ แก้ไขที่ชัดเจน ช่วยลดความเสี่ยงและป้องกันปัญหาที่อาจเกิดขึ้น ด้าน การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล โรงเรียน สามารถติดตามความต้องการและลักษณะเฉพาะตัวของนักเรียนแต่ละคน ส่งผลให้การดูแลเป็นไปอย่าง เหมาะสมและตรงจุด ในส่วนของ การคัดกรอง โรงเรียนดำเนินการคัดกรองนักเรียนเพื่อระบุปัญหาและความ เสี่ยงอย่างต่อเนื่อง แม้ว่าจะมีความรอบคอบ แต่ยังสามารถพัฒนาการใช้เทคโนโลยีและมาตรฐานให้สูงขึ้นได้ ส่วน การส่งต่อ แม้จะดำเนินการได้ดี แต่ก็มีข้อจำกัดจำเป็นต้องปรับปรุงระบบการประสานงานและการติดตามผล ให้มีความต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น แนวทางการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่สำคัญ ได้แก่ การพัฒนาระบบฐานข้อมูลให้ทันสมัยและเข้าถึงง่าย เพื่อสนับสนุนการติดตามและประเมินผล การส่งเสริมความ ไว้วางใจระหว่างครูกับนักเรียน เพื่อให้การสื่อสารและการให้คำปรึกษามีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น การพัฒนาระบบคัด กรองที่เป็นมาตรฐานและใช้เทคโนโลยี เพื่อลดความคลาดเคลื่อนของข้อมูล การทำข้อตกลงความร่วมมือกับ หน่วยงานภายนอกเพื่อสร้างเครือข่ายสนับสนุนด้านการดูแลช่วยเหลือนักเรียน และการปรับปรุงระบบการ ประสานงานและติดตามผลการส่งต่อให้อย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ

ทั้งนี้ การดำเนินงานและแนวทางการพัฒนาที่กล่าวมา สะท้อนให้เห็นถึงความพยายามของโรงเรียนพัฒนา นิคมในการสร้างระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่เข้มแข็ง ครอบคลุม และสามารถตอบสนองต่อความต้องการของ นักเรียนทุกคนได้อย่างแท้จริง

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. โรงเรียนควรสร้างระบบฐานข้อมูลนักเรียนกลางที่เชื่อมโยงผู้บริหาร ครูที่ปรึกษา และครูแนะแนว ข้อมูลควรครอบคลุมพฤติกรรม สุขภาพ และสิ่งแวดล้อมของนักเรียน พร้อมประยุกต์เทคโนโลยี เช่น แอปพลิเคชันหรือ AI เพื่อวิเคราะห์และติดตามพัฒนาการนักเรียนได้สะดวกต่อเนื่อง
2. ครูที่ปรึกษาควรคัดกรองและบันทึกข้อมูลนักเรียนโดยเชื่อมโยงกับประวัติสุขภาพ พฤติกรรม และ สภาพแวดล้อมครอบครัว การใช้เครื่องมือหลากหลาย เช่น แบบประเมินซึมเศร้า (PHQ-9) และความเครียด (Strain) จะช่วยลดความเสี่ยงและปรับกลุ่มนักเรียนที่มีปัญหาเข้าสู่กลุ่มปกติได้

3. ควรรอบร้อมครูเพื่อสร้างความเข้าใจระบบการส่งต่อนักเรียนอย่างเป็นระบบ และประสานงานกับคณะกรรมการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน และหน่วยงานภายนอก เพื่อแก้ไขปัญหาได้ตรงจุดและมีประสิทธิภาพ

4. ภาครัฐควรกำหนดมาตรฐานและคู่มือการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนระดับประเทศ ให้ทุกโรงเรียนมีศูนย์ดูแลนักเรียนอย่างเป็นทางการ พร้อมทีมงานชัดเจน เพื่อเชื่อมโยงกับแผนพัฒนาการศึกษาและยุทธศาสตร์การศึกษาระดับชาติอย่างยั่งยืน

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในอนาคต

1. ควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการทำงานของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนพัฒนา นิคม
2. ควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลกระทบต่อการทำงานของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี
3. ควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนกับการพัฒนานักเรียนกลุ่มเสี่ยง และกลุ่มที่มีปัญหา ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2561). แนวทางการจัดการศึกษาเพื่อดูแลช่วยเหลือนักเรียน. สำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา.
- ชาลินี ศรีสุข. (2563). แนวทางการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนขนาดกลางสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31 วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- จิราพร กุลวิจิตร. (2561). แนวทางการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนขนาดกลาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- ณัฐวดี ศรีสว่าง. (2563). การพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.
- ปรียาภรณ์ อินทรักษา. (2562). การพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1 วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- รังสิมา คำศรี. (2564). การบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

- สำนักนายกรัฐมนตรี. (2565). *แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566–2570)*. กรุงเทพฯ: สำนักนายกรัฐมนตรี.
- สำนักพัฒนาสุขภาพจิต. (2565). *แนวทางการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างเป็นระบบ*. กรุงเทพฯ: สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2559). *แนวทางการพัฒนาครูและนักเรียนเพื่อการเรียนรู้และคุณภาพชีวิตที่ดี*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2562). *นโยบายและแนวทางการดูแลช่วยเหลือนักเรียน*. กระทรวงศึกษาธิการ.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2566). *ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา: การพัฒนาป้องกัน แก้ไขปัญหา และคุ้มครองสิทธิเด็ก*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- วรรณภา สีหะวงศ์. (2565). *การคัดกรองนักเรียนอย่างเป็นระบบเพื่อพัฒนาการเรียนรู้และพฤติกรรม*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์การศึกษาเชิงปฏิบัติ.
- Bronfenbrenner, U. (1979). *The ecology of human development: Experiments by nature and design*. Harvard University Press.
- Erikson, E. H. (1968). *Identity: Youth and crisis*. W. W. Norton & Company.
- Tschannen-Moran, M. (2014). *Trust matters: Leadership for successful schools*. Jossey-Bass.